

Bankaların Finansal Performans ve Borç Ödeme Gücü Açısından Değerlendirilmesi

Evaluation of Banks in Terms of Financial Performance and Solvency

Emrah Öget

Zonguldak Bülent Ecevit Üniversitesi,
Zonguldak, Türkiye,
emrahoget@hotmail.com

Geliş Tarihi/Received: 29.10.2024
Kabul Tarihi/Accepted: 16.12.2024
Yayınlanma Tarihi/ Available Online:
31.12.2024

Öz: Bu çalışma ile bankalarının finansal performansları ve ödeme güçleri 2021-2023 yılları için TOPSIS ve Bankometer modelleri ile analiz edilmiştir. Araştırma sonucunda banka performanslarının 2022 yılında düştüğü ortaya konulmuştur. Bu düşüşün bankaların finansal varlıkları ile kullanılan kredilerde bir azalma ve kısa vadeli yükümlülüklerde bir artış nedeniyle ortaya çıktığı görülmüştür. 2023 yılında ise banka performansları tekrar yükselişe geçmiştir. Kur korumalı mevduat uygulaması ve politika faizindeki artışla Türk Lirasına geçiş sürecinin banka performanslarına da olumlu olarak etki ettiği düşünülmektedir. Ek olarak banka performansları açısından en önemli rasyonun Likit Aktifler/Kısa Vadeli Yükümlülükler olduğu anlaşılmıştır. Ayrıca ilgili dönemlerde tüm bankaların borç ödeme güçlerinin yüksek olduğu tespit edilmiştir. Finansal performans ile ödeme gücü arasında tam bir uyumun olmadığı, ancak performans puanı yüksek olan bankaların ödeme güçlerinin de yüksek olduğu çalışmanın önemli sonuçlarıdır.

Anahtar Kelimeler: TOPSIS, Bankometer, Finansal Performans, Ödeme Gücü

Abstract: In this study, the financial performance and solvency of banks were analysed for the years 2021-2023 using TOPSIS and Bankometer models. As a result of the research, it was found that the performance of banks decreased in 2022. It was observed that this decline was caused by a decrease in banks' financial assets and loans granted and an increase in short-term liabilities. In 2023, bank performance started to increase again. It is thought that the practice of exchange rate protected deposits and the transition to Turkish lira with the increase in the policy rate had a positive impact on bank performances. Moreover, it is understood that the most important ratio in terms of bank performance is liquid assets/short-term liabilities. Furthermore, it was found that the solvency of all banks was high in the relevant periods. It is also noted that the solvency of all banks was high in the relevant periods. One of the important results of the study is that there is not a complete harmony between financial performance and solvency, but banks with high performance scores also have high solvency scores.

Keywords: TOPSIS, Bankometer, Financial Performance, Solvency

Extended Abstract

The financial structures of companies may deteriorate due to factors such as war economies, natural disasters, pandemic remnants, inflation and difficult living conditions that affect the World. In order for companies to grow in a healthy way and maintain their competitive advantage, their financial performance should be analysed (Ömürbek & Mercan, 2014: 238; Çonkar vd., 2011: 83). It is stated that analysing the financial performance of companies using various ratios derived from their financial statements is one of the methods commonly used by investors, researchers, company managers and shareholders (Temizel & Bayçelebi, 2016: 160; Yalçınkaya & Başaran, 2022: 980). For these reasons, the financial performance of listed deposit-taking banks is analysed using the TOPSIS and Bankometer solvency models, and the relationships between financial performance and solvency are revealed.

The results obtained from TOPSIS, one of the most widely used methods for measuring the financial performance of companies, are used together with various performance criteria such as AHS, ELECTRE, Altman Z Score, PROMETHEE, SAW, MAUT, ARAS and VIKOR, and these results from different models are compared (Ayaydın vd., 2018; Yalçınır & Karaatlı, 2018; Akgül, 2019; Gülençer, 2020; Sarı, 2020; Yılmaz & Yakut, 2021; Yıldırım & Yaman, 2023). In fact, there is no study using the TOPSIS and

Cite as (APA 7): Öget, E. (2024). Bankaların finansal performans ve borç ödeme gücü açısından değerlendirilmesi. *Sakarya Üniversitesi İşletme Enstitüsü Dergisi*, 6(2), 179-196. <https://doi.org/10.47542/sauied.1575626>

Bankometer models together for the Turkish banking sector. Therefore, it is thought that the study will contribute to the literature and open new horizons for future studies.

The study covered 9 depository banks in the banking sector traded on Borsa Istanbul. These banks are Akbank, ICBC, Şekerbank, Türkiye Garanti Bankası, Türkiye Halk Bankası, Türkiye İş Bankası, Türkiye Vakıflar Bankası, Yapı ve Kredi Bankası and QNB Finansbank. The study used annual data for the period 2021-2023, using company balance sheets and ratios, and the relevant data were obtained from the statistical reports of the Turkish Banking Association (tbb.org.tr).

When analysing the results of the study, according to the financial performance scores measured by TOPSIS, it was found that Garanti Bank and Akbank were the banks that did not change their positions in the first two ranks for the years 2021, 2022 and 2023 and showed the best performance. In 2022, bank performances generally decreased compared to 2021. The decline in these ratios indicates a decrease in banks' financial assets and loans and an increase in short-term liabilities. This situation confirms that bank costs increased in 2022 and banks restricted their loan disbursements. In fact, the BDDK, in its decision dated 24 June 2022 and numbered 10250, imposed a foreign currency asset limit on the use of Turkish lira loans and restricted the use of new cash loans if companies' foreign currency TL reserves exceed TL 15 million (BDDK, Haziran, 2022). With the decision of the BDDK dated 21.10.2022 and numbered 10389, the upper limit was reduced from TL 15 million to TL 10 million. (BDDK, Ekim, 2022). On the other hand, bank performances generally increased in 2023. The resurgence in bank performances in 2023 can be explained by the effectiveness of new economic policies. It is believed that the use of currency protected deposits and the transition to Turkish lira with the increase in policy rates after currency protected deposits also had a positive impact on the bank's performance. In 2023, the increase in Şekerbank's financial performance is also noteworthy. The most important reason for this is likely to be the improvement in Şekerbank's asset quality in 2023. In fact, the increase in Şekerbank's performance enabled Moody's to raise Şekerbank's credit rating by three notches (İHA, 2024).

The study also tried to determine the solvency of banks with the Bankometer s score model. According to the s scores, it was determined that no bank had solvency problems in any period and all of the banks subject to the study had high solvency. In 2021 and 2022, the banks with the highest solvency were Akbank, ICBC and İşbank, while in 2023 it was ICBC, Şekerbank and Akbank. It has been revealed that the improvement in Şekerbank's financial performance in 2023 is also reflected in its solvency.

The relationship between the TOPSIS performance scores of the banks and their solvency as measured by the Bankometer score model was attempted to be determined with the help of a graph, and it was found that the banks with high performance scores also have high solvency scores. For Akbank, ICBC, İşbank, Yapı Kredi and Garanti Bank, there is not a complete correspondence between financial performance score and solvency, while for QNB, Şekerbank, Vakıflar Bank and Halk Bank, there is a complete correspondence (linear relationship) between financial performance and solvency.

1. Giriş

Çin'de başlayıp 2020 yılı Mart ayında Türkiye'de ilk vakası görülen Kovid-19 salgını beraberinde birçok tedbir ve kısıtlama getirmiş, salgının etkileri Dünya genelinde ekonomik bir krize dönüşmüştür. Şubat 2022 tarihinde Rusya-Ukrayna ve Ekim 2023 tarihinde ise İsrail-Filistin savaşının yansımaları Türkiye'de de hissedilmiş, artan enerji, hammadde, ara mamul ve gıda fiyatları nedeniyle enflasyon hız kazanmıştır. Bunların yanı sıra Türkiye'nin savaş bölgelerine olan ihracatının düşmesi, Türkiye'nin cari açığında olumsuz etkilere neden olmuştur. Dünya'da yaşanan bu gelişmelerin yanında ekonomik önlemler alan Türkiye'de, Türkiye Cumhuriyeti Merkez Bankası Eylül 2021 tarihinden Şubat 2023'e kadar faiz oranlarını düşürmüş, Haziran 2023 tarihinden itibaren de kademeli olarak yükseltmeye başlamıştır. Tüm bu gelişmelerin yanı sıra 6 Şubat 2023'te Türkiye tarihinin en büyük depremlerinden

birisi olarak kayıtlara geçen ve 11 ilde yıkıma neden olan Kahramanmaraş merkezli deprem birçok mal ve can kaybına yol açarken, TC Cumhurbaşkanlığı Strateji ve Bütçe Başkanlığı (2023: 8) raporunda, depremin toplam yükünün yaklaşık 103,6 milyar dolar olduğu ve bunun Milli Gelirin yaklaşık %9'una ulaşabileceği tahmin edilmiştir.

Dünya'yı etkisine alan savaş ekonomisi, doğal afetler, pandemi döneminin izleri, enflasyon, zorlaşan hayat koşulları gibi faktörler nedeniyle işletmelerin mali yapılarında bozulmalar olabilmektedir. İşletmelerin sağlıklı bir şekilde büyüebilmesi ve rekabet avantajının sürdürülebilirliği için finansal performanslarının analiz edilmesi gerekmektedir (Ömürbek & Mercan, 2014: 238; Çonkar vd., 2011: 83). İşletmelerin mali tablolarından elde edilen çeşitli rasyolarla finansal performanslarının incelenmesinin, yatırımcılar, araştırmacılar, şirket yöneticileri ve ortakları tarafından sıklıkla başvurulan yöntemlerden olduğu ifade edilmektedir (Temizel & Bayçelebi, 2016: 160; Yalçınkaya & Başaran, 2022: 980). Bu nedenlerle borsada işlem gören mevduat bankalarının finansal performansları TOPSIS ve Bankometer borç ödeme gücü modelleri ile analiz edilecek ve finansal performansla borç ödeme gücü arasındaki ilişkiler ortaya konulmaya çalışılacaktır. Bankacılık sektörünün seçilmesinin en önemli nedeni ise, sektörün ülke ekonomisi içerisindeki önemli payı ve diğer sektörler için lokomotif rolü üstlenmesidir (Yamaltidnova, 2017: 69; Gül, 2021: 1).

Şirketlerin finansal performanslarının ölçümünde sıklıkla kullanılan yöntemlerden biri olan TOPSIS'ten elde edilen bulgular, farklı performans ölçütleriyle bir arada kullanılmakta ve farklı modellerden elde edilen bu sonuçlar karşılaştırılmaktadır (Ayaydın vd., 2018; Yalçiner & Karaatlı, 2018; Akgül, 2019; Gülençer, 2020; Sarı, 2020; Yılmaz & Yakut, 2021; Yıldırım & Yaman, 2023). Nitekim Türkiye bankacılık sektörü için TOPSIS ve Bankometer modellerinin bir arada kullanıldığı çalışmaya rastlanılmamıştır. Dolayısıyla çalışmanın literatüre katkı sağlayacağı ve ileride yapılacak olan çalışmalar için yeni ufuklar açacağı düşünülmektedir.

Çalışmanın bundan sonraki bölümlerinde literatürde Türk Bankacılık Sektörüne ilişkin konuyla ilgili yapılan çalışmalara yer verilmiş, çalışmanın verileri ve yönteminden bahsedilmiş, elde edilen bulgular açıklanmış ve sonuçlar tartışılmıştır.

2. Literatür

Literatürde şirketlerin finansal performanslarının değerlendirilmesinde TOPSIS yönteminin tüm sektörler için sıklıkla kullanıldığı, ağırlıklı olarak bankacılık sektörünün çalışıldığı görülmektedir. Literatürde bankacılık sektörü üzerine yapılan çalışmalara yer verilecektir. Çalışmaların bir kısmında yalnızca TOPSIS yöntemi kullanılırken (Demireli, 2010; Özkan, 2017; Dursun & Bozkır, 2018; Kanat, 2018; Daver, 2020; Özkan, 2020; Ova, 2021; Gül, 2021; Yetiz 2021), bazı çalışmalarda ise farklı finansal performans değerlendirme yöntemleri bir arada kullanılarak iki yöntemin sonuçlarının karşılaştırıldığı görülmüştür (Ayaydın vd., 2018; Yalçiner & Karaatlı, 2018; Akgül, 2019; Gülençer, 2020; Sarı, 2020; Yılmaz & Yakut, 2021; Yıldırım & Yaman, 2023). Diğer taraftan Türk Bankacılık Sektörünün Bankometer modeli ile analizine ilişkin çalışmalar da mevcuttur (Akın Aksoy & Kandil Göker, 2018; Özbek vd., 2021; Eren & Uçar, 2021; Sakarya & Karakaş, 2021; Erben Yavuz, 2023; Kaya, 2023). Bu doğrultuda literatür üç kısma ayrılmış ve ilgili çalışmalardan elde edilen sonuçlara bu bölümde yer verilmiştir.

Türkiye'deki bankalara yönelik olarak yalnızca TOPSIS yönteminin kullanıldığı çalışmalara bakıldığında; Demireli (2010), üç kamu bankasının performansını 2001-2007 yılları için araştırmış, sonuç olarak kamu bankalarının yerel ve global krizlerden etkilendiği, ilgili dönemde bankalarda herhangi bir iyileşmenin yaşanmadığını ortaya koymuştur. Özkan (2017), 7 bankanın performansını 2007-2015 yılları için incelemiş sonuç olarak bankaların performans puanlarında belirgin farklılıkların olmadığı tespit edilmiştir. Dursun ve Bozkır (2018), 10 ticari bankayı 2013-2017 yılları için aktif kalitesine göre sıralamış ve sonuç olarak bankaların kredi riskini düşük tutması gerekliliği önerilmiştir. Bu sayede bankaların aktif kalitelerinin güçleneceği ifade edilmiştir. Kanat (2018), altı bankanın

performansını 2008-2017 yılları için belirlemiş ve hisse senedi getirileri ile arasında herhangi bir ilişkinin olmadığı ortaya konulmuştur. Daver (2020), 12 bankanın 2018 yılı için performansını CAMELS bileşenlerine dayalı olarak incelemiş, en yüksek ve en düşük performansa sahip bankaları tespit etmiştir. Özkan (2020), beş katılım bankasının performansını 2016-2018 yılları için incelemiş ve sonuç olarak finansal performansı düşük olan bankaların likidite karlılık seviyelerini artırmaları ve varlıklarını verimli kullanmaları önerilmiştir. Ova (2021), 10 bankanın performansını 2012-2019 yılları için incelemiş ve sonuç olarak kamu bankalarının performanslarının düştüğünü ve yabancı sermayeli bankaların en iyi performans gösteren bankalar olduğunu tespit etmiştir. Gül (2021), 20 mevduat bankasının performansını 2009-2019 yılları için incelemiş, sonuç olarak bankaların performanslarının belirlenmesindeki en önemli kriterlerin özkaynak kârlılığı ve aktif kârlılığı olduğu ortaya konulmuştur. Yetiz (2021), beş katılım bankasının performansını 2016-2019 yılları için incelemiş ve sonuç olarak katılım bankalarının finansal performanslarını güçlendirecek faaliyetlerde bulunması gerekliliği ortaya konulmuştur.

Türkiye'deki bankalara yönelik olarak farklı finansal performans değerlendirme yöntemlerinin bir arada kullanıldığı çalışmalara bakıldığında: Ayaydın vd. (2018), 29 mevduat bankasının performansını 2011-2013 yılları için TOPSIS ve AHS (Analitik Hiyerarşi Süreci) yöntemleri ile analiz etmiş ve sonuç olarak ilgili dönemde en iyi performansı gösteren bankaların yabancı sermayeli bankalar olduğu ortaya konulmuştur. Yalçiner ve Karaatlı (2018), 25 mevduat bankasının performansını 2002-2015 yılları için TOPSIS ve ELECTRE yöntemleri ile analiz etmiş ve sonuç olarak bankaların sermaye yapıları açısından en iyi performansı kamu sermayeli bankaların ve yabancı sermaye ortaklara sahip özel sermayeli bankaların gösterdiğini ortaya koymuşlardır. Akgül (2019), SAW, MAUT ve ARAS yöntemleri ile 52 bankanın performansını 2010-2018 yılları için değerlendirmiş ve finansal performans açısından en önemli rasyonun Likit Aktifler/Kısa Vadeli yükümlülükler olduğunu ortaya koymuştur. Gülençer (2020), 10 bankanın performansını 2013-2017 yılları için TOPSIS ve VİKÖR yöntemiyle araştırmış ve sonuç olarak her iki yönteme göre de özel bankaların kamu bankalarına göre daha iyi performans gösterdiğini ortaya koymuştur. Sarı (2020), 11 bankanın performansını 2017 yılı için TOPSIS ve PROMETHEE yöntemleri ile analiz etmiş ve her iki yöntemin de birbiriyle uyumlu olduğu ve finansal performansı ölçmede etkin olduğu ortaya konulmuştur. Yılmaz ve Yakut (2021), 22 bankanın performansını 2009-2018 yılları için TOPSIS ve VİKOR yöntemleri ile analiz etmiş, sonuç olarak en önemli performans kriteri Likit Aktifler / Kısa Vadeli Yükümlülükler olarak tespit edilirken, TOPSIS ve VİKOR yöntemlerindeki sıralamaların performans düzeyi nispeten düşük bankalarda değişiklik gösterdiği ortaya konulmuştur. Yıldırım ve Yaman (2023), beş bankanın performansını 2018-2022 yılları için TOPSIS ve ARAS yöntemleri ile incelemiş ve sonuç olarak performansın belirlenmesindeki en önemli kriterlerin dönemler itibari ile değiştiğini, TOPSIS ve ARAS yöntemleri ile yapılan sıralamaların değişkenlik gösterdiğini ortaya koymuştur.

Türkiye'deki bankalara yönelik olarak Bankometer yönteminin kullanıldığı çalışmalara bakıldığında: Akın Aksoy ve Kandil Göker (2018), 10 bankayı 2012-2016 yılları için Altman Z skoru ve Bankometer yöntemleri ile incelemişler ve sonuç olarak Bankometer skorlarının tüm dönemlerde tüm bankalar için yüksek düzeyde olduğu, bankaların borç ödeme gücü bakımından iyi durumda oldukları ortaya konulmuş ancak Altman Z skoru modelinde Bankometer yöntemine göre zıt sonuçlar elde edilmiştir. Özbek vd. (2021), 10 bankanın Bankometer skorunu 2011-2020 yılları için incelemiş, tüm dönemler ve bankalar için Bankometer skorunun yüksek olduğunu, bankaların ödeme gücü açısından sağlam olduklarını, Kovid-19'un bankaların performansında düşüşe neden olduğunu, kamu mevduat bankalarının, özel ve yabancı mevduat bankalarına kıyasla ödeme güçlerinin daha düşük olduğunu tespit etmişlerdir. Eren ve Uçar (2021), yedi mevduat bankasını 2019 ve 2020 yılları için analiz etmişler ve sonuç olarak bankaların finansal açıdan sağlam oldukları ve Kovid-19'un neden olduğu ekonomik krizin Türk Bankacılık sektörü için iyi bir şekilde yönetildiği belirtilmiştir. Sakarya ve Karakaş (2021), kamusal, özel ve yabancı sermayeli 28 bankayı 2010-2019 yılları için CAMELS ve Bankometer

yöntemleriyle analiz etmişlerdir. Her iki yönetime göre de bankaların ödeme güçlerinin oldukça yüksek olduğu ortaya konulmuştur. Erben Yavuz (2023), 15 bankanın 2006-2022 yılları için incelemiş ve tüm dönemler ve bankalar için Bankometer skorunun yüksek olduğunu ortaya koymuştur. Kaya (2023), 10 bankanın ödeme güçlerini 2012-2022 yılları için Bankometer yöntemi ile analiz etmiş ve sonuç olarak tüm bankaların incelenen tüm yıllar için ödeme güçlerinin yüksek olduğu ortaya konulmuştur.

3. Veriler ve Yöntem

Çalışmada bankaların finansal performansları ve ödeme güçleri TOPSIS ve Bankometer modelleri ile incelenmiştir. Borsa İstanbul'da işlem gören bankacılık sektöründeki 9 mevduat bankası incelemeye tabi tutulmuştur. Bu bankalar Akbank, ICBC, Şekerbank, Türkiye Garanti Bankası, Türkiye Halk Bankası, Türkiye İş Bankası, Türkiye Vakıflar Bankası, Yapı ve Kredi Bankası ve QNB Finansbank'tır. 2021-2023 dönemine ilişkin yıllık verilerin kullanıldığı çalışmada şirket bilançolarından ve rasyolarından yararlanılmış ve ilgili veriler Türkiye Bankalar Birliği (TBB) istatistiki raporlarından (tbb.org.tr) elde edilmiştir. TOPSIS modeli için literatürde finansal performansın ölçülmesinde sıklıkla kullanılan değişkenler seçilmiş ve Tablo 1'de gösterilmiştir.

Tablo 1

TOPSIS Yönteminde Kullanılan Rasyolar

Kod	Rasyo
1	Özkaynakların Toplam Aktiflere oranı
2	(Özkaynaklar-Duran Aktifler)'in Toplam Aktiflere oranı
3	Finansal Varlıkların Toplam Aktiflere oranı
4	Toplam Kredilerin Toplam Aktiflere oranı
5	Toplam Kredilerin Toplam Mevduata oranı
6	Takipteki Kredilerin Toplam Kredilere oranı
7	Likit Aktiflerin Toplam Aktiflere oranı
8	Likit Aktiflerin Kısa Vadeli Yükümlülüklerle oranı
9	Ortalama Aktif Kârlılığı
10	Ortalama Özkaynak Kârlılığı

3.1. TOPSIS modeli

TOPSIS modeli, sıklıkla kullanılan finansal performans değerlendirme yöntemlerinden biridir (Tırmıkçıoğlu Çınar, 2010: 39). TOPSIS yönteminde negatif ideal çözüm ve pozitif ideal çözüm noktalarının belirlenmesi için çok kriterli karar verme tekniği kullanılmaktadır (Kendirli vd., 2021: 2325). TOPSIS yönteminin aşamaları Aslan vd. (2023: 117-118) yararlanılarak aşağıdaki şekilde gösterilmiştir;

Performans ölçütleri belirlendikten ve karar matrisleri oluşturulduktan sonra normalize karar matrisinin oluşturulması gerekmektedir. Normalize karar matrisi Denklem 1'deki formül yardımıyla oluşturulmaktadır;

$$r_{ij} = \frac{x_{ij}}{\sqrt{\sum_{i=1}^m (x_{ij})^2}}, i = 1,2,3, \dots, n \text{ ve } j = 1,2,3, \dots, m \quad (1)$$

Burada i alternatifleri ve j kriterleri göstermek için kullanılmaktadır. r_{ij} , normalize karar matrisini gösterirken, n alternatif sayısını ve m de kriter sayısını temsil etmektedir. Bu aşamadan sonra ağırlıklandırılmış normalize matrisin oluşturulması gerekmektedir.

Daha sonra her bir eleman önem ağırlıkları ile çarpılarak ağırlıklı normalize matris oluşturulmaktadır ve Denklem 2'deki formülde gösterilmiştir;

$$v_{ij} = w_j r_{ij}, \quad i = 1,2,3, \dots, n \text{ ve } j = 1,2,3, \dots, m \quad (2)$$

Burada v_{ij} , ağırlıklandırılmış karar matrisini, w_j 1'den m 'ye kadar olan kriterlerin her biri için ağırlıkları göstermektedir. Daha sonra ideal ve negatif ideal çözümlerin belirlenmesi gerekmektedir ve ilgili hesaplamalar Denklem 3 ve 4 yardımıyla yapılmaktadır;

$$A^+ = \{(\max v_{ij} | j \in J^+), (\min v_{ij} | j \in J^-)\} \quad (3)$$

$$A^- = \{(\min v_{ij} | j \in J^+), (\max v_{ij} | j \in J^-)\} \quad (4)$$

Burada A^+ ağırlıklandırılmış karar matrisindeki ideal çözümleri A^- ise negatif ideal çözümleri göstermektedir. J^+ ve J^- sırasıyla fayda ve maliyet kriterleri olarak ifade edilmektedir. Uzaklıkların belirlenmesi ise Denklem 5 ve 6 yardımıyla gerçekleştirilmektedir;

$$S_i^+ = \sqrt{\sum_{j=1}^m (v_{ij} - v_i^+)^2}, \quad i = 1,2,3, \dots, n \quad (5)$$

$$S_i^- = \sqrt{\sum_{j=1}^m (v_{ij} - v_i^-)^2}, \quad i = 1,2,3, \dots, n \quad (6)$$

Son aşamada ise görece en iyi alternatifin seçilmesi gerekmektedir. Bunun için her bir alternatifin değeri Denklem 7'deki gibi hesaplanmaktadır.

$$C_i = \frac{S_i^-}{(S_i^+ + S_i^-)} \quad (7)$$

3.2. Bankometer modeli

Shar vd. (2010), çalışmalarında IMF (2000) tavsiyelerini dikkate alarak mali sıkıntıya karşı hassas olan bankaları tespit etmek amacıyla bir prosedür geliştirmişlerdir. Bankaların borç ödeme gücünü gösteren bu prosedür Bankometer oranı olarak isimlendirilmekte ve Denklem 8'deki gibi hesaplanmaktadır (Shar vd., 2010: 114-115);

$$S = 1,5CA + 1,2EA + 3,5CAR + 0,6NPL + 0,3CI + 0,4LA \quad (8)$$

Burada S ödeme gücünü gösterirken; CAR sermaye yeterliliği oranını, CA sabit sermayenin toplam varlıklara oranını, EA özkaynakların toplam varlıklara oranını, NPL takipteki kredilerin toplam kredilere oranını, CI giderlerin gelirlere oranını, LA toplam kredilerin toplam varlıklara oranını göstermektedir. CAR'ın %8 ile %40; CA'nın %4'ten büyük; EA'nın %2'den büyük; NPL'nin %15'ten küçük; CI'nın %40'tan küçük ve LA'nın %65'ten küçük olmasının ideal oranlar olduğu belirtilmiştir. S skorunun %70'ten büyük olması bankaların sağlam olduğunu ve ödeme güçlerinin yüksek olduğunu

gösterirken, %50'nin altında olması bankaların ödeme gücü açısından güçlü olmadıklarını göstermektedir.

4. Bulgular

Çalışmanın bulguları TOPSIS yönteminden elde edilen, Bankometer yönteminden elde edilen ve TOPSIS yöntemi ile Bankometer yönteminin karşılaştırılmasıyla elde edilen bulgular olmak üzere üç kısımda incelenmiştir. Tablo kalabalığına yer vermemek açısından TOPSIS ve Bankometer modeline ilişkin hesaplamaların tabloları EK 1'de gösterilmiştir.

Tablo 2

TOPSIS Performans Puanlarına Göre Bankaların Sıralanması

	2021	C	2022	C	2023	C
1	Garanti Bankası	,716	Garanti Bankası	,600	Garanti Bankası	,656
2	Akbank	,652	Akbank	,585	Akbank	,588
3	İş Bankası	,571	ICBC	,564	QNB	,540
4	Yapı Kredi	,564	Yapı Kredi	,480	ICBC	,530
5	ICBC	,509	İş Bankası	,475	İş Bankası	,487
6	QNB	,500	QNB	,418	Şekerbank	,477
7	Vakıflar Bank.	,405	Vakıflar Bank.	,348	Yapı Kredi	,475
8	Halk Bankası	,315	Halk Bankası	,241	Vakıflar Ban.	,378
9	Şekerbank	,220	Şekerbank	,233	Halk Bankası	,283

Tablo 2 incelendiğinde tüm yıllar için en iyi performansı gösteren bankanın Garanti Bankası olduğu ve bunu Akbank'ın takip ettiği görülmektedir. 2021 ve 2022 yılları kıyaslandığında banka performans puanlarının iki banka dışında düştüğü dikkat çekmektedir. Performans puanı artan iki banka ise ICBC ve Şekerbank'tır. Şekerbank performans puanı 2022 yılında 2021 yılına göre az da olsa artmış ancak performans sıralamasında bir değişiklik yaşanmamıştır. ICBC ise 2021 yılında 5'inci sırada iken 2022 yılında 3'üncü sıraya yükselmiştir. 2022 yılında banka performans puanlarındaki genel düşüş incelendiğinde bankaların Finansal Varlıklar/Toplam Aktifler, Toplam Krediler/Toplam Mevduat, Likit Aktifler/Toplam Aktifler, Likit Aktifler/Kısa Vadeli Yükümlülükler'e ilişkin oranlarında azalma olduğu tespit edilmiştir. ICBC için ise bu durumun tam tersi yaşanmış, ilgili oranlar ICBC için yükselmiş ve ICBC'nin performansı artmıştır. Özellikle 2022 yılında tüm bankalarda Likit Aktifler/Kısa Vadeli Yükümlülükler oranı düşüş gösterirken ICBC'de bu oran 2021 yılına göre yaklaşık %25 oranında artmıştır.

2023 yılında ise iki banka dışında banka performans puanlarında genel bir yükseliş olduğu dikkat çekmektedir. Performans puanında yükseliş olmayan iki banka ise ICBC ve Yapı Kredi Bankası'dır. ICBC'nin 2022 yılı performans puanındaki ciddi yükselişe karşın 2023 yılı performans puanındaki ufak düşüş önemsiz olarak değerlendirilmektedir. 2023 yılında en çok dikkat çeken durum ise Şekerbank'ın yükselişidir. Performans sıralamasında 2021 ve 2022 yıllarında son sırada yer alan Şekerbank, Yapı Kredi, Vakıflar Bankası ve Halk Bankası'nı geride bırakarak üç basamak yükselmiş ve 2023 yılında 5'inci sırada yer almıştır. Şekerbank'ın yükselişi incelendiğinde 2022 yılına kıyasla en çok artış olan oranının yaklaşık %35 ile Likit Aktifler/Kısa Vadeli Yükümlülükler olduğu dikkat çekmektedir. Yaklaşık %29 artış ile onu takip eden oran ise Likit Aktifler/Toplam Aktifler oranıdır. Dolayısıyla Şekerbank'ın performansındaki artışın nedeni aktif kalitesi ile açıklanabilmektedir. Bu durum banka performanslarındaki en önemli rasyonun Likit Aktifler/Kısa Vadeli Yükümlülükler olduğunu

göstermektedir. Bu sonuçlar literatürdeki çalışmaları destekler niteliktedir, Nitekim Akgül (2019), Yılmaz ve Yakut (2021) çalışmalarında bankaların finansal performansı açısından en önemli rasyonun Likit Aktifler/Kısa Vadeli Yükümlülükler olduğunu ortaya koymuşlardır.

Tablo 3'te bankalara ilişkin 2021, 2022 ve 2023 yılları için Bankometer s skorları gösterilmiştir. Tüm yıllar ve tüm bankalar için s skorlarının 100'den büyük olması bankalarda ödeme gücü sorunu olmadığını göstermektedir. Bu sonuçlar Aksoy ve Göker (2018), Özbek vd. (2021), Eren ve Uçar (2021), Sakarya ve Karakaş (2021), Yavuz, (2023) ve Kaya'nın (2023) sonuçlarıyla tutarlıdır. 2021 ve 2022 yılları için ilk üç sırada ICBC, Akbank ve İş Bankası yer alırken 2023 yılında ICBC, Akbank ve Şekerbank ilk üç sırada yer almıştır. Son üç sırada ise tüm yıllarda QNB, Vakıflar Bankası ve Halk Bankası yer almaktadır.

Tablo 3

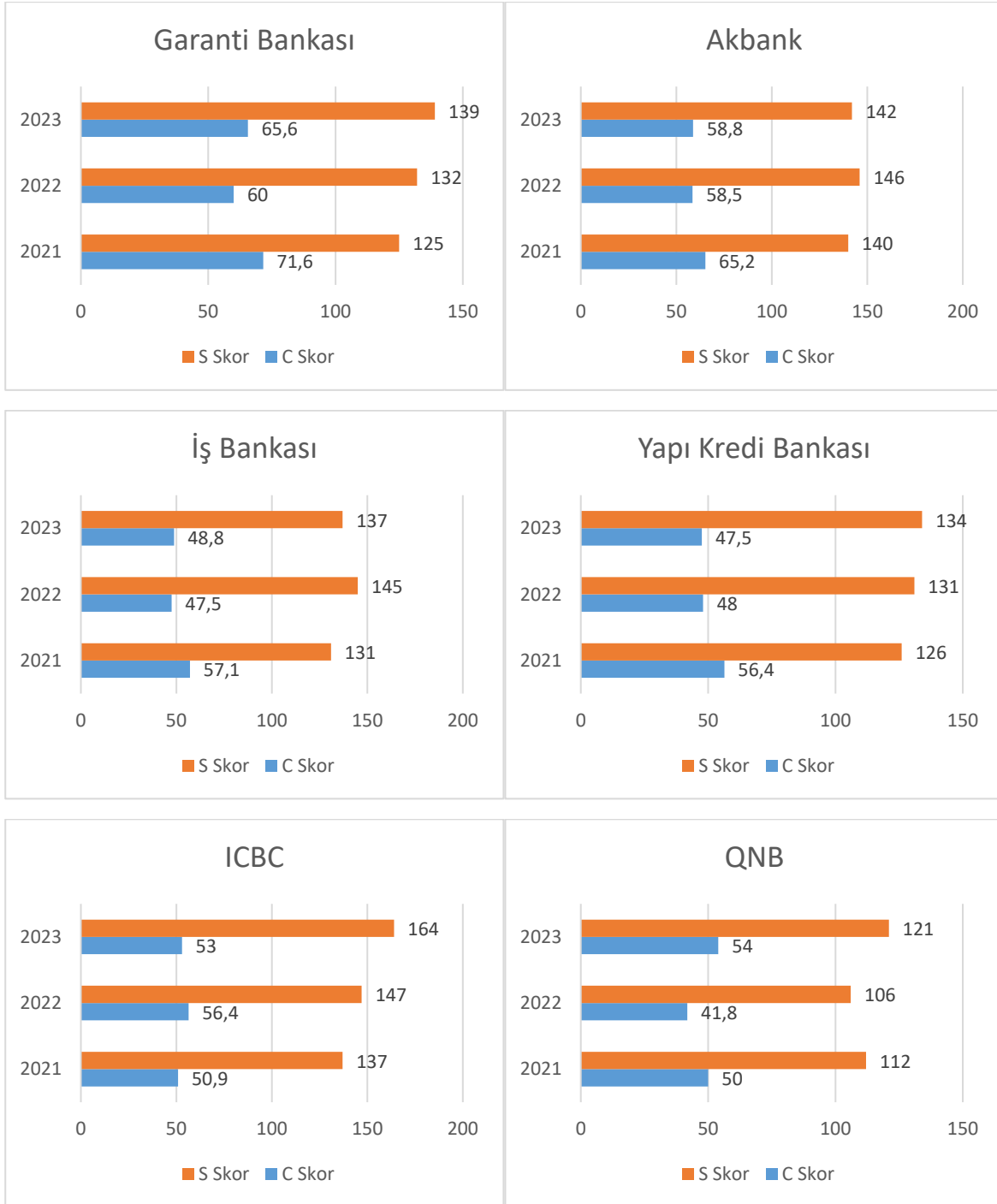
Bankalara İlişkin Bankometer S-Skorları

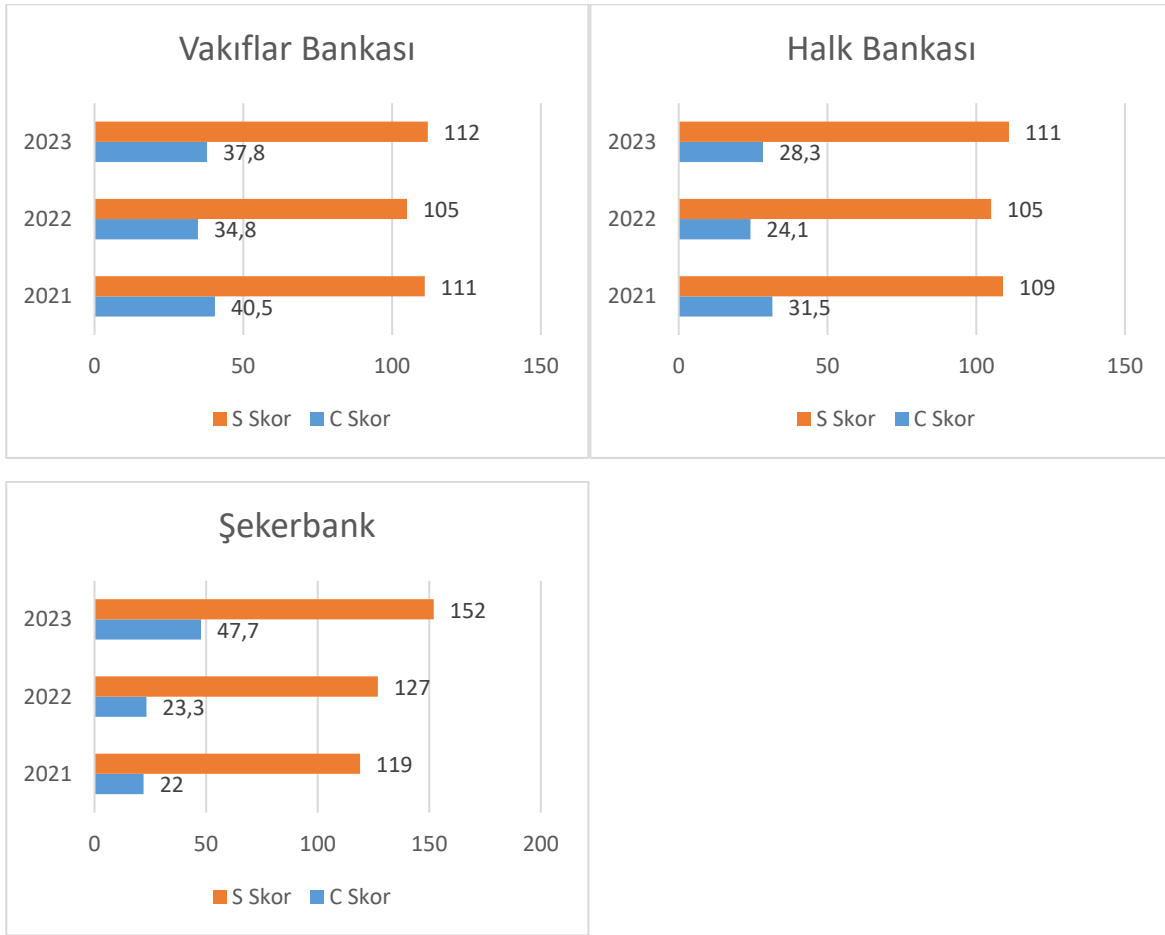
	2021	S skor	2022	S skor	2023	S skor
1	Akbank	140	ICBC	147	ICBC	164
2	ICBC	137	Akbank	146	Şekerbank	152
3	İş Bankası	131	İş Bankası	145	Akbank	142
4	Yapı Kredi	126	Garanti Bankası	132	Garanti Bankası	139
5	Garanti Bankası	125	Yapı Kredi	131	İş Bankası	137
6	Şekerbank	119	Şekerbank	127	Yapı Kredi	134
7	QNB	112	QNB	106	QNB	121
8	Vakıflar Bank.	111	Halk Bankası	105	Vakıflar Bankası	112
9	Halk Bankası	109	Vakıflar Bankası	105	Halk Bankası	111

Tablo 3 incelendiğinde Vakıflar ve Halk Bankasının diğer bankalara nispeten ödeme güçlerinin daha az olduğu görülmektedir. Ayrıca sonuçlar Tablo 2'deki TOPSIS performans puanları ile karşılaştırıldığında, ödeme gücü diğer bankalara göre daha az olan Vakıflar ve Halk Bankasının, performans puanlarının da diğer bankalardan daha düşük olduğu anlaşılmaktadır. Ek olarak QNB, Vakıflar Bankası, Halk Bankası ve Şekerbank için tüm yıllarda Bankometer s skorları ile, TOPSIS performans puanlarının ilişkili olabileceği düşünülmektedir. Diğer taraftan 2022 yılında 2021 yılına oranla Likit Aktifler/Kısa Vadeli Yükümlülükler oranını yaklaşık %25 artıran ICBC'nin ödeme gücü açısından da 2022 yılında ilk sırada yer aldığı görülmüştür. Ayrıca 2023 yılında Likit Aktifler/ Kısa Vadeli Yükümlülükler oranında yaklaşık %35'lik bir artış sağlayan Şekerbank da ödeme gücü açısından ikinci sırada yer almıştır. Konunun daha net anlaşılabilmesi açısından bankaların TOPSIS performans puanlarıyla, Bankometer s skorları arasındaki ilişki grafik yardımıyla incelenmiş ve Grafik 1'de gösterilmiştir.

Grafik 1

Bankaların Tarihsel TOPSIS Performansı ve Bankometer Skoru

Grafik 1 incelendiğinde QNB, Vakıflar Bankası, Halk Bankası ve Şekerbank için tüm yıllarda Bankometer skorları ile finansal performans arasında tam ve doğrusal bir uyum olduğu görülmektedir. İlgili bankalar için yükselen/azalan Bankometer skorlarına karşın yükselen/azalan finansal performans puanları mevcuttur. Diğer bankalar için ise değişkenler arasında tam bir uyum olmadığı ancak finansal performansı daha yüksek olan bankaların ödeme güçlerinin de daha yüksek olduğu anlaşılmaktadır.

5. Sonuç

Çalışmanın sonuçları incelendiğinde; TOPSIS ile ölçülen finansal performans puanlarına göre 2021, 2022 ve 2023 yılları için ilk iki sırada yeri değişmeyen ve en iyi performansı gösteren bankaların Garanti Bankası ve Akbank olduğu tespit edilmiştir. 2022 yılında 2021 yılına kıyasla banka performanslarının genel olarak düştüğü görülmüştür. İlgili oranlardaki düşüş bankaların finansal varlıklarında ve kullandırılan kredilerde bir azalmaya ve kısa vadeli yükümlülüklerde bir artışa işaret etmektedir. Bu durum 2022 yılında banka maliyetlerinin yükseldiğini ve bankaların kredi kullandırmalarında kısıtlamalara gittiğini doğrulamaktadır. Nitekim BDDK 24.06.2022 tarih ve 10250 sayılı kararında Türk Lirası kredi kullanımına döviz varlığı sınırı getirmiş, şirketlerin yabancı para TL karşılıklarının 15 Milyon TL'nin üzerinde olması durumunda yeni nakdi kredi kullanımını sınırlandırmıştır (BDDK, Haziran, 2022). 21.10.2022 tarih ve 10389 sayılı BDDK kararı ile daha önce 15 Milyon TL olan üst sınır 10 Milyon TL'ye indirilmiştir (BDDK, Ekim, 2022). Diğer taraftan banka performansları 2023 yılında genel olarak artmıştır. Banka performanslarındaki 2023 yılındaki yeniden yükselişi, yeni ekonomi politikalarının etkinliği ile açıklamak mümkündür. Kur korumalı mevduat uygulaması ve kur korumalı mevduat sonrası politika faizindeki artışla Türk Lirasına geçiş sürecinin banka performanslarına da olumlu olarak etki ettiği düşünülmektedir. 2023 yılında yaşanan ve dikkat çeken bir diğer husus Şekerbank'ın finansal performansındaki yükseliştir. Bunun en önemli nedeninin Şekerbank'ın 2023 yılında aktif kalitesinin artması olduğu düşünülmektedir. Nitekim Şekerbank'ın performansındaki

yükseliş, Moody's'in Şekerbank'ın kredi notunu üç kademe birden yükseltmesine olanak sağlamıştır (İHA, 2024).

Çalışmada ayrıca Bankometer s skoru modeli ile bankaların ödeme gücü belirlenmeye çalışılmıştır. S skorlarına göre hiçbir dönemde hiçbir bankada ödeme gücü sorunu olmadığı ve araştırmaya konu bankaların tamamının ödeme güçlerinin yüksek olduğu tespit edilmiştir. 2021 ve 2022 yıllarında ödeme gücü en yüksek olan bankalar Akbank, ICBC ve İş Bankası iken 2023 yılında ICBC, Şekerbank ve Akbank olmuştur. Şekerbank'ın 2023 yılında finansal performansında yaşanan gelişmenin ödeme gücüne de yansdığı ortaya konulmuştur.

Bankaların TOPSIS performans puanları ile Bankometer s skoru modeli ile ölçülen ödeme güçleri arasındaki ilişki grafik yardımıyla tespit edilmeye çalışılmış ve performans puanı yüksek olan bankaların ödeme güçlerinin de yüksek olduğu anlaşılmıştır. Akbank, ICBC, İş Bankası, Yapı Kredi ve Garanti Bankası için finansal performans puanı ile ödeme gücü arasında tam bir uyum tespit edilemezken; QNB, Şekerbank, Vakıflar Bankası ve Halk Bankası için finansal performans ile ödeme gücü arasında tam bir uyumun (doğrusal bir ilişkinin) olduğu tespit edilmiştir.

Çalışmanın en önemli kısıtı yalnızca üç yılın değerlendirilmiş olması ve sonuçlara ilişkin çıkarımları kuvvetlendirmek için daha fazla araştırmaya ihtiyaç duyulmasıdır. Bundan sonra yapılacak olan çalışmalarda, Altman Z skoru, finansal performans ve ödeme gücü gibi farklı değişkenlerin, daha fazla veriyi kapsayacak şekilde panel veri analizine tabi tutulması önerilmektedir. Bu sayede değişkenler arasındaki ilişkiler istatistiksel olarak da ortaya konulabilecektir.

Kaynaklar

- Akgül, Y. (2019). Çok kriterli karar verme yöntemleriyle Türk bankacılık sisteminin 2010-2018 yılları arasındaki performansının analizi. *Finans Ekonomi ve Sosyal Araştırmalar Dergisi*, 4(4), 567-582. <https://doi.org/10.29106/fesa.655722>
- Akın Aksoy, E. E., & Kandil Göker, İ. E. (2018). Bankacılık sektöründe finansal risklerin z-skor ve Bankometer metodları ile tespiti, BİST'te işlem gören ticari bankalar üzerine bir araştırma. *Muhasebe Bilim Dünyası Dergisi*, 20(2), 418-438. <https://doi.org/10.31460/mbdd.377424>
- Aslan, A., Hüseyinoğlu, M., & Budak, C. (2023). İşe alım süreçlerinde aşamalı olarak TOPSIS ve VIKOR yöntemleri uygulanarak iş gören seçimi yapılması, *Dicle University Journal of Engineering*, 14(1), 113-122. <https://doi.org/10.24012/dumf.1254026>
- Ayaydın, H., Çam, A. V., Pala, F., & Sarı, Ş. (2018). Türk bankacılık sektöründe performans değerlendirmesi: AHS ve TOPSIS yöntemleri. *Global Journal of Economics and Business Studies*, 7(13), 51-64. <https://dergipark.org.tr/tr/pub/gumusgjebs/issue/38305/324127>
- Bankacılık Düzenleme ve Denetleme Kurumu (BDDK). (2022). (21.10.2022 - 10389) Kredilerin Amacına Uygun Kullanılmasına İlişkin 07.07.2022 tarih ve 10265 sayılı Kurul Kararının Revize Edilmesi Hk. Kurul Kararı. https://www.bddk.org.tr/Home/ShowAll_Mevzuat?metin=10389
- Bankacılık Düzenleme ve Denetleme Kurumu (BDDK). (2022). Kredi Kullanımlarına İlişkin 24.06.2022 tarihli ve 10250 Sayılı Bankacılık Düzenleme ve Denetleme Kurulu Kararı Hakkında Açıklama. <https://www.bddk.org.tr/Duyuru/Detay/951>
- Çonkar, K., Elitaş, C., & Atar G. (2011). İMKB kurumsal yönetim endeksi'ndeki (XKURY) firmaların finansal performanslarının TOPSIS yöntemi ile ölçümü ve kurumsal yönetim notu ile analizi. *İstanbul Üniversitesi İktisat Fakültesi Mecmuası*, 61(1), 81-115. <https://dergipark.org.tr/en/pub/iuifm/issue/815/8898>
- Daver, G. (2020). TOPSIS yöntemiyle banka performans analizi: CAMELS bileşenleri temelinde bir önerme. *Balıkesir Üniversitesi Sosyal Bilimler Enstitüsü Dergisi*, 23(43), 181-198. <https://doi.org/10.31795/baunsobed.671811>
- Demireli, E. (2010). TOPSIS çok kriterli karar verme sistemi: Türkiye'deki kamu bankaları üzerine bir uygulama, *Girişimcilik ve Kalkınma Dergisi*, 5(1), 101-112. <https://dergipark.org.tr/tr/pub/girkal/issue/45195/565962>
- Dursun, G. D., & Bozkır, B. (2018). Türkiye'de faaliyet gösteren ticari bankaların aktif kalitesinin TOPSIS yöntemi ile ölçümü. *Ekonomi Politika ve Finans Araştırmaları Dergisi*, 3(3), 243-258. <https://doi.org/10.30784/epfad.422500>
- Erben Yavuz, A. (2023). Finansal sağlamlık: Türk bankacılık sektörünün Bankometer ile incelenmesi. *Uluslararası Akademik Birikim Dergisi*, 6(Özel Sayı), 317-331. <https://doi.org/10.5281/zenodo.10004532>
- Eren, Ö., & Uçar, M. (2021, 31 Mayıs-2 Haziran). Covid-19 sürecinde Türk bankacılık sektörünün finansal sağlamlığının analizi: Bankometer yöntemi [Sözlü Bildiri]. Uluslararası Kapadokya Salgın Dönemleri Kongresi. Kapadokya Üniversitesi Yayınları. <https://doi.org/10.35250/kun/9786054448180>
- Gül, Y. (2021). Entropiye dayalı TOPSIS yöntemi ile bankaların performans değerlendirmesi. *Uşak Üniversitesi Sosyal Bilimler Dergisi*, 14(1), 1-26. <https://dergipark.org.tr/tr/pub/usaksosbil/issue/63593/796714>

- T.C. Cumhurbaşkanlığı Strateji ve Bütçe Başkanlığı. (2023). *Kahramanmaraş ve Hatay Depremleri Raporu*. <https://www.sbb.gov.tr/2023-kahramanmaras-ve-hatay-depremleri-raporu/>
- Temizel, F., & Bayçelebi, B. E. (2016). Finansal oranların TOPSIS sıralaması ile yıllık getiriler arasındaki ilişki: Tekstil imalatı sektörü üzerine bir uygulama. *Anadolu Üniversitesi Sosyal Bilimler Dergisi*, 16(2), 159-170. <https://doi.org/10.18037/ausbd.389248>
- Tırmıkçıoğlu Çınar, N. (2010). Kuruluş yeri seçiminde bulanık TOPSIS yöntemi ve bankacılık sektöründe bir uygulama. *Karamanoğlu Mehmetbey Üniversitesi Sosyal ve Ekonomik Araştırmalar Dergisi*, 2010(1), 37-45. <https://dergipark.org.tr/tr/pub/kmusekad/issue/10218/125604>
- Türkiye Bankalar Birliği (TBB). (t.y.). *İstatistiki Raporlar* [Veri]. <https://www.tbb.org.tr/tr/bankacilik/banka-ve-sektor-bilgileri/istatistiki-raporlar/59>
- Yalçın, D., & Karaatlı, M. (2018). Mevduat bankası seçimi sürecinde TOPSIS ve ELECTRE yöntemlerinin kullanılması, *Süleyman Demirel Üniversitesi İktisadi ve İdari Bilimler Fakültesi Dergisi*, 23(2), 401-423. <https://dergipark.org.tr/tr/pub/sduibfd/issue/52999/703462>
- Yalçınkaya, H. S., & Başaran, N. (2022). TCMB sektörleri finansal performansının TOPSIS yöntemi ile kıyaslanması. *Ömer Halisdemir Üniversitesi İktisadi ve İdari Bilimler Fakültesi Dergisi*, 15(4), 979-997. <https://doi.org/10.25287/ohuibf.1130794>
- Yamaltidinova, A. (2017). Kırgızistan bankalarının finansal performanslarının TOPSIS yöntemiyle değerlendirilmesi. *International Review of Economics and Management*, 5(2), 68-87. <https://doi.org/10.18825/iremjournal.316694>
- Yetiz, F. (2021). TOPSIS yöntemi ile TÜRK katılım bankalarının performans analizi ve bankacılıkta risk yönetim politikalarının önemi. *Journal of Empirical Economics and Social Sciences*, 3(1), 121-138. <https://doi.org/10.46959/jeess.899919>
- Yıldırım, H., & Yaman, B. O. (2023). Türk bankacılık sektöründe 2018-2022 dönemi sürdürülebilirlik performanslarının ENTROPI, TOPSIS ve ARAS yöntemleri ile analizi. *Ardahan Üniversitesi İktisadi ve İdari Bilimler Fakültesi Dergisi*, 5(1), 39-48. <https://doi.org/10.58588/aru-jfeas.1282893>
- Yılmaz, Ö., & Yakut, E. (2021). Entropi temelli TOPSIS ve VIKOR yöntemleri ile bankacılık sektöründe finansal performans değerlendirmesi. *Atatürk Üniversitesi İktisadi ve İdari Bilimler Dergisi*, 35(4), 1297-1321. <https://doi.org/10.16951/atauniiibd.874660>

Makale Bilgi Formu

Yazar Onayı: Makale tek yazarlıdır. Yazar, makalenin son halini okuyup onaylamıştır.

Çıkar Çatışması Bildirimi: Yazar tarafından potansiyel çıkar çatışması bildirilmemiştir.

Telif Beyanı: Yazar dergide yayınlanan çalışmasının telif hakkına sahiptir. Bu çalışma CC BY-NC 4.0 lisansı altında yayımlanmaktadır.

Etik Onay ve Katılımcı Rızası: Bu çalışmanın hazırlanma sürecinde bilimsel ve etik ilkelere uyulduğu ve yararlanılan tüm çalışmaların kaynakçada belirtildiği beyan olunmaktadır.

İntihal Beyanı: Bu makale iThenticate tarafından taranmıştır.

Ek 1. Analizlere ilişkin tablolar**Tablo a***Karar Matrisleri*

2021										
	1	2	3	4	5	6	7	8	9	10
Akbank	1,7	7,4	41,4	49,8	85,5	5,0	2,2	37,0	2,1	17,5
ICBC	3,7	3,2	32,5	47,6	11,5	,2	2,4	48,5	,4	8,4
QNB	6,0	4,2	34,4	57,3	93,8	4,2	23,0	37,6	1,3	19,0
Şekerbank	5,9	,8	24,0	55,3	8,0	6,9	22,4	35,1	,6	9,1
Halk Bankası	4,8	2,8	25,1	59,9	86,2	3,0	14,1	19,6	,2	3,5
Vakıflar Bankası	5,2	3,9	34,1	58,8	10,2	3,1	17,1	28,5	,5	8,5
Yapı Kredi	8,6	5,4	27,3	55,1	101,3	4,6	19,5	32,0	1,8	18,9
İş Bankası	9,4	3,9	35,2	55,5	86,3	4,1	22,2	33,2	1,8	17,4
Garanti	1,4	7,0	35,5	56,1	82,8	3,8	26,5	39,5	2,1	18,5
2022										
Akbank	14,3	1,4	35,0	52,1	82,5	3,0	14,9	28,9	6,7	52,3
ICBC	4,7	4,3	34,8	44,4	111,0	,2	21,9	6,5	2,6	6,9
QNB	7,4	5,7	29,5	6,1	91,7	2,5	18,9	34,2	3,5	51,9
Şekerbank	7,4	2,3	18,8	56,6	76,5	3,9	18,4	32,4	2,6	39,1
Halk Bankası	6,5	4,1	21,7	6,5	79,4	2,2	11,9	17,5	1,3	22,1
Vakıflar Bankası	6,4	4,8	32,2	56,7	84,6	2,1	18,4	3,1	1,8	3,2
Yapı Kredi	11,4	8,4	24,3	54,5	89,8	3,4	15,6	27,2	5,7	55,6
İş Bankası	13,6	6,3	3,1	55,6	84,0	3,0	15,8	24,6	5,3	44,2
Garanti	13,3	9,5	27,8	58,1	84,7	2,6	2,0	32,5	6,1	5,5
2023										
Akbank	11,8	7,6	38,3	48,6	71,4	2,4	19,1	36,6	4,6	36,4
ICBC	4,8	4,3	42,6	34,6	77,9	,4	23,1	52,6	1,6	34,6
QNB	8,3	5,6	27,1	6,5	94,6	1,7	18,7	35,1	4,2	52,7
Şekerbank	9,3	4,0	24,0	52,3	8,4	2,0	23,6	43,6	3,4	39,8
Halk Bankası	5,8	3,5	2,4	57,9	67,8	1,5	13,2	19,5	,6	9,3
Vakıflar Bankası	6,1	4,3	3,8	54,3	77,4	1,3	18,5	3,5	1,1	18,0
Yapı Kredi	1,3	6,9	23,6	52,0	87,2	3,0	16,7	3,3	4,8	44,6
İş Bankası	1,9	3,3	35,1	47,8	7,5	2,1	23,1	36,3	3,7	31,5
Garanti	12,7	8,4	27,3	55,2	77,0	2,0	22,4	37,7	5,7	43,9

Tablo b*Normalize Edilmiş Karar Matrisleri*

2021										
	1	2	3	4	5	6	7	8	9	10
Akbank	,470	,524	,423	,301	,309	,396	,323	,349	,503	,400
ICBC	,162	,225	,332	,287	,399	,019	,326	,457	,087	,192
QNB	,262	,295	,352	,346	,338	,332	,368	,355	,314	,435
Şekerbank	,258	,054	,246	,334	,289	,542	,357	,331	,138	,208
Halk Bankası	,212	,199	,257	,362	,311	,238	,225	,184	,046	,080
Vakıflar Bankası	,226	,277	,349	,355	,362	,243	,273	,269	,117	,194
Yapı Kredi	,378	,386	,279	,333	,366	,366	,311	,302	,420	,433
İş Bankası	,411	,276	,360	,335	,312	,319	,355	,313	,424	,399
Garanti	,457	,493	,363	,339	,299	,298	,423	,372	,500	,425
2022										
Akbank	,474	,515	,406	,313	,314	,367	,284	,284	,509	,373
ICBC	,157	,212	,404	,266	,422	,019	,415	,595	,200	,434
QNB	,244	,285	,342	,360	,349	,304	,359	,337	,268	,370
Şekerbank	,246	,116	,218	,339	,291	,478	,349	,318	,199	,279
Halk Bankası	,214	,204	,252	,363	,302	,268	,227	,172	,097	,158
Vakıflar Bankası	,211	,236	,373	,340	,322	,259	,350	,296	,135	,215
Yapı Kredi	,378	,418	,282	,327	,342	,417	,296	,268	,433	,396
İş Bankası	,451	,314	,349	,333	,320	,360	,299	,242	,399	,315
Garanti	,440	,474	,322	,348	,322	,320	,380	,320	,464	,360

Tablo b (Devamı)

2023										
Akbank	,424	,453	,416	,312	,303	,407	,317	,331	,417	,330
ICBC	,171	,254	,462	,222	,330	,063	,383	,476	,148	,313
QNB	,297	,331	,294	,388	,401	,299	,311	,318	,375	,477
Şekerbank	,336	,239	,260	,336	,341	,346	,391	,395	,304	,360
Halk Bankası	,210	,206	,221	,371	,287	,249	,219	,177	,051	,084
Vakıflar Bankası	,220	,258	,335	,348	,328	,223	,307	,276	,101	,163
Yapı Kredi	,369	,410	,256	,333	,369	,507	,277	,274	,430	,404
İş Bankası	,392	,197	,381	,306	,299	,363	,383	,329	,337	,285
Garanti	,456	,499	,296	,354	,326	,347	,371	,341	,510	,398

Tablo c*Ağırlıklandırılmış Normalize Karar Matrisleri*

2021										
	1	2	3	4	5	6	7	8	9	10
Akbank	,047	,052	,042	,030	,031	,040	,032	,035	,050	,040
ICBC	,016	,022	,033	,029	,040	,002	,033	,046	,009	,019
QNB	,026	,030	,035	,035	,034	,033	,037	,035	,031	,043
Şekerbank	,026	,005	,025	,033	,029	,054	,036	,033	,014	,021
Halk Bankası	,021	,020	,026	,036	,031	,024	,022	,018	,005	,008
Vakıflar Bankası	,023	,028	,035	,036	,036	,024	,027	,027	,012	,019
Yapı Kredi	,038	,039	,028	,033	,037	,037	,031	,030	,042	,043
İş Bankası	,041	,028	,036	,034	,031	,032	,035	,031	,042	,040
Garanti	,046	,049	,036	,034	,030	,030	,042	,037	,050	,042
2022										
Akbank	,047	,052	,041	,031	,031	,037	,028	,028	,051	,037
ICBC	,016	,021	,040	,027	,042	,002	,042	,060	,020	,043
QNB	,024	,028	,034	,036	,035	,030	,036	,034	,027	,037
Şekerbank	,025	,012	,022	,034	,029	,048	,035	,032	,020	,028
Halk Bankası	,021	,020	,025	,036	,030	,027	,023	,017	,010	,016
Vakıflar Bankası	,021	,024	,037	,034	,032	,026	,035	,030	,014	,022
Yapı Kredi	,038	,042	,028	,033	,034	,042	,030	,027	,043	,040
İş Bankası	,045	,031	,035	,033	,032	,036	,030	,024	,040	,032
Garanti	,044	,047	,032	,035	,032	,032	,038	,032	,046	,036
2023										
Akbank	,042	,045	,042	,031	,030	,041	,032	,033	,042	,033
ICBC	,017	,025	,046	,022	,033	,006	,038	,048	,015	,031
QNB	,030	,033	,029	,039	,040	,030	,031	,032	,038	,048
Şekerbank	,034	,024	,026	,034	,034	,035	,039	,039	,030	,036
Halk Bankası	,021	,021	,022	,037	,029	,025	,022	,018	,005	,008
Vakıflar Bankası	,022	,026	,033	,035	,033	,022	,031	,028	,010	,016
Yapı Kredi	,037	,041	,026	,033	,037	,051	,028	,027	,043	,040
İş Bankası	,039	,020	,038	,031	,030	,036	,038	,033	,034	,028
Garanti	,046	,050	,030	,035	,033	,035	,037	,034	,051	,040

Tablo d*İdeal (A+) ve Negatif İdeal (A-) Çözümler*

2021										
A+	,047028	,052415	,04232	,036	,04	,002	,042	,046	,05	,043
A-	,016	,005	,025	,029	,029	,054	,022	,018	,005	,008
2022										
A+	,04741	,05153	,04058	,03629	,0422	,00189	,04155	,05952	,05092	,04344
A-	,016	,012	,022	,027	,029	,048	,023	,017	,010	,016
2023										
A+	,04555	,04987	,04621	,03884	,0400	,0063	,03912	,04756	,05096	,04771
A-	,017	,020	,022	,022	,029	,051	,022	,018	,005	,008

Tablo e

TOPSIS Performans Puanları

2021				
	S+	S-	C	SIRALAMA
Akbank	,04192984	,07841835	,65159562	2
ICBC	,06167007	,06398489	,50921102	5
QNB	,05021359	,05009850	,49942636	6
Şekerbank	,08589857	,02423629	,22006011	9
Halk Bankası	,07603430	,03498776	,31514239	8
Vakıflar Bankası	,06200984	,04222092	,40507161	7
Yapı Kredi	,04630327	,05984724	,56379608	4
İş Bankası	,04461218	,05947517	,57139671	3
Garanti	,03169402	,07982684	,71580189	1
2022				
Akbank	,04994660	,07036241	,58484742	2
ICBC	,05452460	,07046182	,56375580	3
QNB	,05699055	,04092787	,41797924	6
Şekerbank	,08072207	,02451962	,23298391	9
Halk Bankası	,08057601	,02557475	,24092856	8
Vakıflar Bankası	,06704469	,03575855	,34783483	7
Yapı Kredi	,05722581	,05292561	,48048053	4
İş Bankası	,05671850	,05127055	,47477547	5
Garanti	,04357765	,06560812	,60088524	1
2023				
Akbank	,04170405	,05947213	,58780766	2
ICBC	,05515855	,06217435	,52989697	4
QNB	,04319180	,05069914	,53997907	3
Şekerbank	,05073781	,04624843	,47685557	6
Halk Bankası	,07628393	,03008679	,28284839	9
Vakıflar Bankası	,06133622	,03713182	,37709515	8
Yapı Kredi	,05652272	,05113468	,47497596	7
İş Bankası	,05105544	,04839063	,48660169	5
Garanti	,03652081	,06952652	,65561783	1

Tablo f

Bankometer S Skorları

2021							
	CAR	CA	EA	NPL	CI	LA	S-skor
Halk Bankası	14,5	3,383869	4,826806418	3	71,65964541	59,87326	108,8652
Vakıflar Bankası	14,8	3,531722	5,158089542	3,1	72,93112284	58,77698	11,5374
İş Bankası	2,4	6,043371	9,372102887	4,1	49,19709707	55,49603	131,1291
Şekerbank	16,7	5,086181	5,88397518	6,9	58,34530897	6,6343	119,0374
Akbank	22,2	7,08481	1,71432098	5	53,20888488	49,84716	14,0859
Yapı Kredi Bankası	18,7	5,576503	8,616528903	4,6	56,03827306	55,14163	125,7827
ICBC	26,9	3,32737	3,703041145	,2	48,25618263	47,5722	137,2104
QNB	15,9	5,493997	5,962802496	4,2	51,66301456	57,28642	111,9798
Garanati Bankası	18,3	7,328036	1,41208653	3,8	41,08478257	56,06412	124,5676
2022							
Halk Bankası	14,7	2,478127	6,45366127	2,2	55,67758	6,52681	105,1456
Vakıflar Bankası	15,2	2,555113	6,364135507	2,1	53,51235	56,73352	104,6767
İş Bankası	24,4	4,869338	13,58892811	3	39,08388	55,55707	144,7587
Şekerbank	2,7	4,463665	7,423629119	3,9	46,20164	56,56031	126,8785
Akbank	24,6	5,698549	14,2859003	3	39,83414	52,11656	146,3878
Yapı Kredi Bankası	21,3	4,474169	11,39397921	3,4	39,95568	54,54781	13,7799
ICBC	30	2,335617	4,743707998	,2	48,29268	44,35696	146,5465
QNB	15,1	4,04334	7,356149928	2,5	41,68811	6,07113	105,7773
Garanati Bankası	2,6	5,943904	13,25192766	2,6	33,78605	58,09905	131,8536

Tablo f (Devamı)

2023							
Halk Bankası	14,3	2,381329	5,849166874	1,5	86,43108	57,87603	11,6207
Vakıflar Bankası	15,1	2,523534	6,129797464	1,3	83,3965	54,3193	111,5177
İş Bankası	21,6	4,934707	1,91363825	2,1	69,85293	47,77484	137,4242
Şekerbank	27,2	5,186314	9,345197129	2	51,53899	52,31664	151,7821
Akbank	21,9	6,278987	11,80405036	2,4	71,19239	48,63171	142,4837
Yapı Kredi Bankası	2,3	5,428059	1,28682582	3	66,71476	51,97052	134,1389
ICBC	34,1	2,737369	4,771385693	,4	69,93639	34,56328	164,2279
QNB	16,7	4,206751	8,262461569	1,7	71,62463	6,54239	121,3994
Garanati Bankası	2,6	6,129152	12,68342094	2	65,02337	55,23837	139,3162